

Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä
Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto
Ympäristönsuojelu
Vapaudenkatu 8 B (III-kerros)
98100 Kemijärvi

TARKASTUSKERTOMUS
5.10.2022

Veljekset Karjalainen Oy
Pyhäntie 2030
98530 Pyhätunturi

Muistio jätelain nojalla annettuun määräykseen liittyvästä tarkastuksesta Haapaharjun sora-alueella Pelkosenniemellä koskien Veljekset Karjalainen Oy:n toimintaa

Läsnä:

- Kaisa Soppela, ympäristötarkastaja, PelSavu ktt ky

Toiminnanharjoittajan kanssa oli ennalta sovittu, että viranomainen voi suorittaa tarkastuksen itsenäisesti.

Tarkastuskohde ja -ajankohta:

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta on määrännyt päätöksellä 4.2.2021 § 10 poistamaan kiinteistölle Keskipyhä (583-403-1-222) varastoidut puretun teollisuushallin osat alueelta 31.12.2021 mennessä. Samalla päätöksellä veloitettiin poistamaan kiinteistölle Keskipyhä varastoidut muut jätteet kuin teollisuushallin osat, mukaan lukien betonielementit, betonijätteet ja putkisillat 31.8.2021 mennessä. 31.8.2021 mennessä toteutettavaksi määrätyt toimenpiteet määrättiin juoksevan uhkasakon uhalla, jonka peruserä on 5 000 euroa ja kuukausittain erääntyvä lisäerä 1 000 euroa. Teollisuushallin osat määrättiin poistettavaksi uhkasakon uhalla, jonka peruserä on 15 000 euroa ja kuukausittain erääntyvä lisäerä 4000 euroa.

Tarkastus suoritettiin 22.9.2022.

Tarkastuksen havainnot:

Lautakunnan määräyksiä jätteiden poistamisesta ei ole noudatettu.

Kuva 1. Alueella olevia jätteitä, jotka on määrätty poistettavaksi 31.8.2021 mennessä.

Kuva 2. Jätteitä, jotka on määrätty poistettavaksi alueelta 31.8.2021 mennessä.

Kuva 3. Jätteitä, jotka on määrätty poistettavaksi alueelta 31.8.2021 mennessä.

Kuva 4. Jätteitä, jotka on määrätty poistettavaksi alueelta 31.8.2021 mennessä.

Kuva 5. Teollisuushallin osia, jotka on määrätty poistettavaksi 31.12.2021 mennessä.

Kuva 6. Teollisuushallin osia, jotka on määrätty poistettavaksi 31.12.2021 mennessä.

Kuva 7. Teollisuushallin osia, jotka on määrätty poistettavaksi 31.12.2021 mennessä.

Kuva 8. Teollisuushallin osia, jotka on määrätty poistettavaksi 31.12.2021 mennessä.

Alueen edellisellä tarkastuksella 11.11.2021 oli havaittu, että alueelle on tuotu muualta maa-aineksia ja kantoja. Kari Karjalainen oli kertonut ympäristötarkastaja Eero Leppäselle, että Veljekset Karjalainen Oy:llä on aikomus murskata ja käsitellä Pyhän tunturikeskuksen rakennuskohteista peräisin olevat maat ja kannot alueella. Tarkastuksesta tehdyssä tarkastusmuistiossa on mainittu, että maa-ainesten ja kantojen käsittelytoiminta saattaa tulla ympäristöluvitettavaksi ympäristönsuojelulain 27 § yleisen luvanvaraisuuden perusteella.

Tarkastuksella havaittiin, että alueelle oli tuotu lisää maa-aineksia ja kantoja (kuva 9 ja 10). Lisäksi alueelle oli tuotu purkubetonia (kuva 9). Edellisellä tarkastuksella havaittujen murskattaviksi tuotujen maa-ainesten paikalla oli murskekasa (kuva 11). Kari Karjalainen on 22.9.2022 tehdyn tarkastuksen aikana käydyssä puhelinkeskustelussa kertonut, että myös purkubetoni on tuotu alueelle murskattavaksi.

Kuva 9. Alueelle tuotuja maa-aineksia ja purkubetonia.

Kuva 10. Alueelle tuotuja kantoja.

Kuva 11. Alueella oleva murskekasa.

Tarkastuksen lopputulos:

Toteutettavaksi määrättyjä toimenpiteitä ei ole suoritettu. Määräysten mukaiset jätteet ovat edelleen alueella.

Alueelle on tuotu edellisen 11.11.2021 tehdyn tarkastuksen jälkeen muualta lisää kaivuumaita ja kantoja. Lisäksi alueelle on tuotu purkubetonia. Muualta tuodut maa-ainekset, kannot ja betoni ilmoitettiin seulottavaksi ja murskattavaksi.

Purkubetoni on jätelain 5 §:n mukaista jätettä. Myös rakennustyömailta tulevat maa-ainekset katsotaan jätteiksi, ellei niille ole osoittaa varmaa ennalta suunniteltua jatkokäyttökohdetta. Ympäristönsuojelulain 27.1 §:n mukaisesti ympäristölupa tarvitaan ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 mukaiseen toimintaan eli myös muuhun kuin 2 taulukon kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettuun jätelain soveltamisalaan kuuluvaan jätteen käsittelyyn, joka on ammattimaista tai laitosmaista (taulukon 2 kohta 13 f). Veljekset Karjalainen Oy:llä ei ole ympäristölupaa jätteiden käsittelyyn kiinteistöllä Keskipyhä.

Kiinteistön lähellä sijaitsee vapaa-ajanasuntoja. Vaikka kaivetuille maa-aineksille olisi varmaa ennalta suunniteltua jatkokäyttöä, tulee maa-ainesten ja kantojen toistuva käsittelytoiminta ympäristöluvitettavaksi ympäristönsuojelulain 27.3 §:n perusteella toimintana, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Kehotukset:

Kiinteistöllä Keskipyhä ei tule murskata ilman voimassa olevaa ympäristölupaa.

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen kehottaa Veljekset Karjalainen Oy:tä hakemaan kiinteistölle Keskipyhä ympäristölupaa jätteiden käsittelyyn ja maa-ainesten murskaukseen, mikäli toimitoja aiotaan alueella jatkaa. Lupaa tulee hakea 31.12.2022 mennessä.

Alueelle jo tuotuja jätteitä ei tule käsitellä ilman voimassa olevaa ympäristölupaa. Alueelle ei tule myöskään tuoda enempää jätteitä, kaivuumaita tai kantoja ennen kuin ympäristölupaedellytykset edellä kuvatuille toiminnoille alueelle on ratkaistu.

Mikäli Veljekset Karjalainen Oy ei aio hakea ympäristölupaa murskaustoimintaan kiinteistöllä, tulee alueelle jo tuodut purkubetonit, kaivuumaat ja kannot toimittaa vastaanottopaikkaan, jolla on tarvittavat luvat niiden käsittelyyn, 30.11.2022 mennessä.

Jatkotoimenpiteet:

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen aloittaa toimenpiteet uhkasakkojen tuomitsemiseksi. Uhkasakkoja ei tuomita, mikäli annettujen määräysten mukaiset toimenpiteet on suoritettu ennen uhkasakkojen tuomitsemista.

Sovelletut säännökset:

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 27 §

Jätelaki (646/2011) 5 §, 123 §

ympäristötarkastaja

Kaisa Soppela

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto

Ympäristönsuojelu

Vapaudenkatu 8 B (III-kerros)

98100 Kemijärvi